

Vælte-pilsner og Støve-bajer

På arkivet har vi normalt ikke alkohol, men vi har alligevel et par Thor pilsnere stående med navnene Støve-bajer og Vælte-pilsner, og hvorfor hedder de nu det. Anledningen var, at den gamle børstenbinderfabrik blev fjernet for at give plads til det nye Hadsten Center.

På dagen for nedrivningen fik Peter Kannegård fra supermarkedet P O Sørensen fremstillet en etiket til et antal Thor pilsnere, som blev serveret for at dulme støvet og markere dagen for det gamle Hadsten firmas definitive ophør.

Peter Kannegårds påfund med Støve-bajer og Vælte-pilsner

Årstallet er 1986, næsten 100 år efter at firmaet blev etableret, hvilket skete i 1889 i Nr. Galten af Ole Bentzen. Det samme sted, som han er født den 15. oktober 1865.

Bentzen flytter fabrikken til Hadsten i 1897, hvor han etablerede et værksted i kælderen i huset Østergade 5. Her blev der produceret alle arter af børster og koste m.m.

I 1907-8 byggede han den store fabrik, som lå bagved huset. Denne fabrik blev fordoblet i 1943. Under krigen var der rigtig godt salg af produkterne.

O. Bentzen var den der rejste rundt og solgte varerne, og det fortælles, at han altid gik med bowlerhat, og at han lignede en statsmand. Bentzen var gift med en svensk pige og de havde seks børn - fire sønner og to døtre.

O. Bentsen døde i 1942 og han blev 77 år. Firmaet overgik til 2. generation, der førte fabrikken videre i samme gænge, som da faderen levede.

Museets beholdning af forskellige børster fra O. Benzens F<brik

Under krigen var det svært at skaffe råvarer, så opfindsomheden var stor. Bl.a. til koste og skurebørster blev der brugt revling fra den jyske hede. Det var en god forretning for dem, der samlede det op. Endvidere opkøbte man hestehår og kohår til pensler. Der var en ansat, der rejste rundt og købte disse materialer op.

Verdenskrigen fik heldigvis en ende og man kunne få materialer udefra igen og konkurrencen voksede.

I 1978 kom 3 generation til, og det blev så deres lod at afvikle firmaet. I 1986 faldt de sidste bygninger for at give plads til det nye Hadsten Center.

På arkivet har vi en del effekter—forskellige børster der er fremstillet på fabrikken-

Oplysningerne er fra Erik Christensens optegnelser fra hans mangeårige ansættelse på Hadsten Børstefabrik.

Af Herluf Nydam Jensen